

Meripelastus

1/13

Raja vaihtaa väriä

Hätärakettien

A B C

Hallitus valittiin Sisulla

HELSINGIN MERIPELASTUSYHDISTYS
HELSINGFORS SJÖRÄDDNINGSFÖRENING

MERIPELASTUS 1/13

Meripelastus on Helsingin Meripelastusyhdistyksen jäsenlehti, joka ilmestyy neljä kertaa vuodessa. Seuraava lehti ilmestyy kesäkuussa.

Meripelastus är Helsingfors Sjöräddningsförenings medlemstidning som utkommer fyra gånger per år. Nästa tidning utkommer i juni.

Hälytykset! Alarmering!

Hätätilanteissa merellä
I nödsituationer på sjön

0204 1000

ilman suuntanumeroa
utan riktnummer

Puhelujen hinnat soitettaessa Rajavartiolaitokselle
kuuluviin meripelastuksen puhelinnumeroihin:
Kiinteästä verkosta 8,21 snt/puh + 2 snt/min
Matkaviestinverkosta 8,21 snt/puh + 14,90 snt/min

Julkaisija / Utgivare:

Helsingin Meripelastusyhdistys -
Helsingfors Sjöräddningsförening ry

Päätoimittaja / Chefredaktör:

Jukka-Pekka Lumilahti
lehti@hmpy.fi
p. 050 350 9195

Toimitus / Redaktion:

Jukka-Pekka Lumilahti, Sami Korppi,
Mika Back, Nina Hiltunen,
Pinja Hentunen, Mikael Andersén ja
Christian Kurtén

Paino / Tryck:

Kopio Niini, Helsinki
Painos / Upplaga: 3050 kpl / st
ISSN-L 0788-401X
ISSN 0788-401X (painettu)
ISSN 1798-8365 (verkkoversio)

Kansi / Pärm:

VSL178 Pv Rautauoma ja VSL1784
PV230 Eteläsatamassa. Kuva: Markku
Tamminen

www.helsinginmeripelastusyhdistys.fi

Helsingin Meripelastusyhdistys - Helsingfors Sjöräddningsförening ry
Matosaari / Maskholmen, Jollas, PL 66, 00101 Helsinki
p. 050 571 3940

Vapaaehtoinen meripelastaja?

Laitoin oheisen otsikon ensin Googleen ja sitten Wikipediaan. Molemmat tarjoavat Meripelastusseuraa ja jäsenyhdistyksiä. Ne eivät kuitenkaan vastaa suoraan kysymykseen. Koitetaan siis selvittää vapaaehtoisen meripelastajan vaatimuksia.

Toimiakseen meripelastusaluksen aktiivimiehistössä, meripelastaja tarvitsee aikamoisen määrän tietoa, taitoja ja kokemusta: ensimmäisenä ja tärkeimpänä kaikista on luonnollisesti oma työturvallisuus. Tähän liittyvät läheisesti merimiestaito, aluksen käsittely sekä navigointi niin päivällä, pimeässä kuin myrskyssäkin. Jotta näihin pystyisi, tulisi puolestaan osata veneen tekniset laitteet. Ja niitähän riittää: tutkat, karttaplotterit, autopilotit, navigointiohjelmistot, Meri-VHF,

Virve, GSM jne. Jotta merelle päästäisiin, tulee osata koneiden lähtötarkastukset, eikä huoltojen ja pienten korjaamisten osaamisestakaan olisi haittaa.

Pelastajan täytyisi luonnollisesti osata itse onnettomuuspaikallakin tehdä jotain. Näitä taitoja ovat muun muassa ensiapu- ja ensivastetaidot, palonsammuttaminen vesitykillä ja erilaisten pumppujen avulla, erilaiset hinaus- ja karilairrotustekniikat, pintapelastamiset sekä veneiden tyhjentämiset. Eikä haittaisi, jos oma fyysinen kuntokin olisi sellainen, että tehtävistä suoriutuisi hyvin.

Edellä on mainittu osa taidoista, joita vapaaehtoiselta meripelastajalta vaaditaan. Ei tule heti mieleen toista yhtä monipuolista ja vaativaa harrastusta. Apuna koulutuksessa meillä on Suomen Meripelastusseuran koulutusjärjestelmä, jonka avulla kaikkien vapaaehtoisten koulutus on yhtä laadukasta koko maassa.

Toimintamme suurimpia haasteita onkin löytää riittävästi sitoutuneita harrastajia, jotka käyvät tämän koulutusohjelman lävitse ja jotka myös pysyvät harrastuksen parissa. Pari vuotta harrastava henkilö syö turhaan kouluttajien resursseja, sillä myös kouluttajat ovat vapaaehtoisia.

Miten sitoutua? Täytyy muistaa, että kaikki olemme vapaaehtoisia ja kaikkia meitä tarvitaan. Ihmisinä olemme erilaisia ja aina on joitain, joiden kanssa tulee paremmin tai huonommin toimeen. Olkaamme tasapuolisia, oikeudenmukaisia, rehellisiä ja toisia kunnioittavia.

On tässä vaatimuksia. Mutta lisäksi on vielä yksi. Ja se on ehkä se kaikista tärkein: Miten sovittaa tämä kaikki perheen yhteisen ajankäytön kesken? Puolisolta ja perheeltä niitä taitoja vasta vaaditaankin!

* * *

Frivillig sjöräddare?

Denna rubrik satte jag först in i Google och sedan i Wikipedia. Båda erbjuder Sjöräddningssällskapet och lokalföreningar. Men det svarar inte direkt på frågan. Låt oss försöka klara upp fordringarna på en frivillig sjöräddare.

För att fungera i sjöräddningsbåtens aktivbesättning behöver sjöräddaren en ansenlig mängd kunskap, färdigheter och erfarenhet: den första och viktigaste är naturligtvis den egna arbetssäkerheten. Denna är nära förbunden med sjömanskunnande, båthantering och navigering såväl på dagen, natten samt i storm. För att klara detta bör man kunna båtens tekniska utrustning. Och den finns det mycket av: radar, kartplottrar, autopiloter, navigationsprogram, marin-VHF, Virve, GSM etc. För att komma ut på havet bör man kunna avgångskontroller för maskinerna och inte skadar det att kunna serviceuppgifterna och små reparationer.

Räddaren skall naturligtvis själv kunna någonting på själva olycksplatsen. Sådana kunskaper är bl. a. förstajälp- och första responskompetenser, brandsläckning med vattenkanon och olika pumpar, olika bogser- och losstagningsmetoder, ytbärgning samt tömning av båtar. ▶

Och det skadar inte om den egna konditionen är sådan att uppgifterna utförs väl.

Detta är en del av den kunskap som fordras av den frivilliga sjöräddaren. Man kommer inte genast på en fritidssysselsättning som är så mångsidig och krävande. Vid skolningen har vi hjälp av Finlands Sjöräddningssällskaps skolningssystem genom vilket de frivilligas utbildning har lika hög kvalitet i hela landet.

En av de största utmaningarna i vår verksamhet är att hitta tillräckligt med engagerade frivilliga som genomgår detta skolningsprogram och som upprätthåller detta fritidsintresse. En person som deltar i ett par år kräver utbildarnas resurser i onödan för också utbildarna är frivilliga.

Hur engagerar man sig? Vi måste komma ihåg att vi alla är frivilliga och att vi alla behövs. Som människor är vi alla olika och det finns alltid några med vilka vi kommer bättre eller sämre överens. Låt oss vara objektiva, rättvisa, ärliga och respektera varandra.

Det var många krav. Men det finns ännu ett. Och kanske det viktigaste av alla: Hur sammanjämka allt detta med familjens gemensamma tidplanering? Av den äkta hälften och familjen fordras verkligen en stor förmåga!

Hannu Rainetoja
Puheenjohtaja / ordförande
puheenjohtaja@hmpy.fi

KUTSU KEVÄTKOKOUKSEEN – KALLELSE TILL VÅRMÖTE

Helsingin Meripelastusyhdistyksen sääntömääräinen kevätkokous pidetään 19.3.2013 klo 17.30. Paikkana on John Nurminen säätiön näyttelytila Pasilan huolintatalossa. Osoite on Pasilankatu 2. Kokouksen jälkeen tutustutaan John Nurminen Säätiön meriaiheiseen kokoelmaan. Paikan luonteesta johtuen tilaisuuteen tulee **ilmoittautua ennakolta** sähköpostilla 17.3.2013 mennessä kokous@hmpy.fi tai puhelimitse numeroon 0505713940.

Kokouksessa käsitellään sääntömääräiset asiat.

* * * * *

Helsingfors Sjöräddningsförenings stadgeenliga vårmöte hålls den 19.3.2013 kl 17.30. Mötet hålls i John Nurminen-stiftelsens utställningslokal i speditionshuset i Böle. Adressen är Bölegatan 2. Efter mötet bekantar vi oss med John Nurminens stiftelses samlingar med havsmotiv. På grund av mötesplatsens natur bör **förhandsanmälan till mötet göras med epost** senast den 17.3.2013 på adressen kokous@hmpy.fi eller per telefon 050 571 3940.

På mötet behandlas de stadgeenliga ärendena.

Nuorisotoiminnan kevään ja kesän tapahtumia

Helsingin Meripelastusyhdistyksen nuorisotoiminta jatkaa aktiivista koulutustoimintaansa jälleen **maaliskuussa**. Ohjelman osalta tietoja tulee nuorisotoiminnan jäsenille sekä Messiin että Nimenhuutoon, sitä mukaa kun tapahtumia varmistuu.

Suomen Meripelastusseuran nuorisotoiminta järjestää kesän aikana sekä nuorisopurjehduksia että -kursseja seuraavasti:

- 7.-9.6.** Nuorisopurjehdus 5, Vera Violetta (Hki-Hki)
- 1.-6.7.** Nuorisokurssi 11 (ensikertalaisille), Bågaskär
- 7.-12.7.** Nuorisokurssi 12 (konkareille), Bågaskär
- 26.-28.7.** Nuorisopurjehdus 6, Vera Violetta (Turku-Hanko),

Lisäksi nuorisotoiminnan valtakunnalliset Meripelastustaitokilpailut pidetään Bågaskärin koulutuskuskuksessa **3 elokuuta 2013**.

Kaikista yllämainituista tapahtumista löytyy lisätietoa jäsenien omasta Messin toimintakalenterista, ja ilmoittautuminen tapahtuu kyseisiltä sivuilta löytyvien linkkien kautta. Lisätietoja voi kysellä myös sähköpostiosoitteella nuoriso.helsinki@messi.meripelastus.fi

UUDET JÄSENEMME

Elias-Lipponen Maria, Pirkkala
Eskelinen Kimi, Helsinki
Gröhn Petri, Helsinki
Hammar Mikko, Helsinki
Helander Lars, Helsinki
Hirvonen Heidi, Helsinki
Hyvärinen Yrjö, Helsinki
Isokääntä Larri, Tuusula
Jäntti Risto, Helsinki
Jääskeläinen Max, Helsinki
Koivuniemi Olli, Helsinki
Kontio Markku, Helsinki
Käsnänen Jani, Helsinki
Lahti Kari, Helsinki
Leontev Kirill, Helsinki

Lindgren Jan, Helsinki
Lindgren Topi, Helsinki
Lindström Ville, Helsinki
Makkonen Jari, Vantaa
Marttala Mikko, Helsinki
Pelkonen Eero, Helsinki
Perkiökangas Taija, Helsinki
Piispanen Matti, Helsinki
Rautkylä Juuso, Espoo
Rokka Hannu, Helsinki
Räsänen Markku, Helsinki
Silvennoinen Tapio, Helsinki
Sorjonen Martti, Helsinki
Takala Hannu, Helsinki
Tolvanen Esa, Helsinki

**Tervetuloa mukaan toimintaan mahdollistamaan
vapaaehtoista meripelastusta!**

KLADI

- OTTEITA VIIME KAUDEN JA TALVEN TAPAHTUMISTA

Ensin katosi masto, sitten vene

Lauantaina elokuun 18. päivänä PV Rautauoma oli miehitettynä Matosaareissa. Kello 18.15 Meripelastuslohkokeskus Helsinki (MRSC Helsinki) hälytti Virvellä: Villingin eteläpuolella oli purjevene, jonka masto oli katkennut. Veneessä piti olla kaksi avun tarvitsijaa. Rautauoma lähti välittömästi kohti onnettomuuspaikkaa, mutta kun se kello 18.35 saapui paikalle, ei hädässä olijaa näkynyt missään. Hetken kulutta Rautauoman miehistö sai paikalla olleelta toiselta veneilijältä tiedon, että paikalla olleelta purjeveneeltä oli masto katkennut. Sekä masto, että purje olivat uponneet ja veneessä olleet päättivät jatkaa matkaa moottorin voimin. Koska mastotonta purjevenettä ei löytynyt, tehtävä keskeytettiin MRSC Helsingin toimesta.

Vuoden viimeinen tehtävä

Keskiviikkona 28. Marraskuuta kello 13.25 yhdistyksen päivystävän päällikön puhelin soi. MRSC Helsinki tiedusteli mahdollisuutta lähteä auttamaan Trossi-jäsentä, joka ei saanut moottoriaan käyntiin Lauttasaareissa. Vene tarvitsisi kuitenkin siirtää talvitelakointia varten nostopaikalle, jonne nosturi oli illalla tulossa nostamaan venettä. Tehtävän luonteesta johtuen päällikkö päätti soittaa avuntarvitsijalle, jolloin selvisi, että veneen latausdiodi oli hajonnut, eikä kone tästä syystä ladannut käynnistysakkuja. Käyttöakuissa virtaa sen sijaan riitti, mutta avun tarvitsija ei osannut yhdistää akkuja toisiinsa. Tämän selvittyä päällikkö sopi yhdessä avuntarvitsijan kanssa, että päällikkö tulee työpäivän jälkeen auttamaan, mutta PV Rautauoman sijaan omalla autolla. Kello 15.30 päällikkö saapui avuntarvitsijan luokse. Antamalla apuvirtaa veneen käynnistysakuista käyttöakulle avuntarvitsijan veneen moottori saatiin käyntiin ja veneellä voitiin ajaa omin voimin nostopaikalle. Kello 15.50 tehtävä oli suoritettu, tällä kertaa ilman pelastusvenettä.

Hallitus valittiin Sisulla

Helsingin Meripelastusyhdistyksen syyskokous pidettiin Jäänmurtaja Sisulla 27.11.2012. Kokous oli yleisömenestys, sillä mukana oli lähes 60 henkilöä. Kokous valitsi **Hannu Rainetojan** uudelle puheenjohtajakaudelle. Myös erovuorossa olleet hallituksen jäsenet **Katja Nevala**, **Sanna Lehtonen** ja **Markus Cannelin** valittiin uudestaan. Uudeksi varapuheenjohtajaksi saatiin **Matti Piispanen**. Hänen ansiostaan yhdistyksen hallitus täydentyi veneilyalan konkarilla, vaikkei Matilla aiempaa meripelastustaustaa olekaan. Matti toimii muun muassa Helsingin Moottorivenekerhon kommodorina, sekä Helsingin venekerhojen yhteenliittymän HelVe:n puheenjohtajana.

Uusi kausi, uudet kujeet

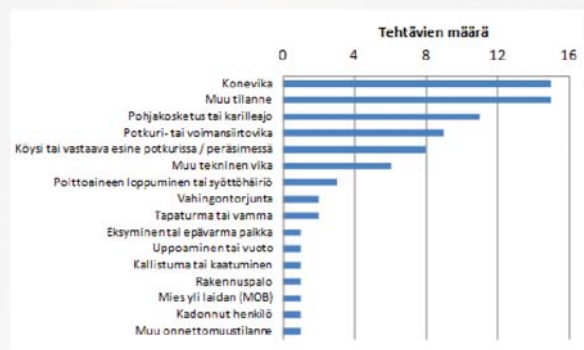
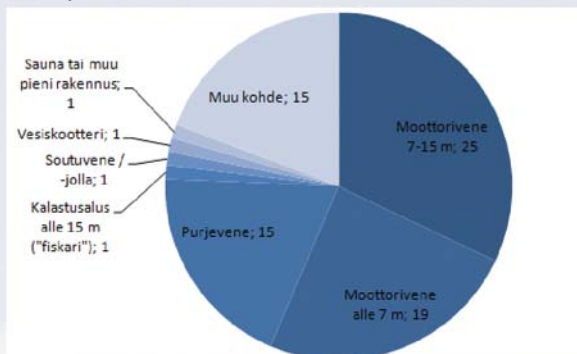
19-20. tammikuuta reilut parikymmentä vapaaehtoista meripelastajaa kokoontui Hämeen sydämessä sijaitsevaan Hotelli Petäykseen suunnittelemaan meripelastuksen tulevaisuutta Helsingissä. Päivien aikana keskusteltiin Matosaaren meripelastusasemasta, miehistön pätevyysvaatimuksista, pelastusveneiden varustuksista, heinäkuun päivystyksestä sekä

Mikael Andersen ja Milka Holopainen kuuntelevat keskittyneesti. Katja Nevala seuraa taustalla. Kuva: J-P Lumilahti

Tehtävien laaja kirjo

Day of the Week	Count
Maanantai	6
Tiistai	3
Keskiviikko	6
Torstai	13
Perjantai	15
Lauantai	21
Sunnuntai	14

Veneilykoulu.fi

Oletko ostamassa uutta venettä? Opetamme perusasiat käytännössä omalla veneelläsi.

Harkitsetko navigointielektroniikan vaihtamista? Neuvomme parhaat ratkaisut.

Tarvitsetko apua veneen siirtämisessä? Me autamme.

Lue lisää www.veneilykoulu.fi ja ota yhteyttä.

Kun muita vaihtoehtoja ei ole enää käytössä, turvaudutaan hätärakettiin. Raketti toimii melkein kaikissa mahdollisissa olosuhteissa. Väärin käytettynä raketilla voi pahentaa hätätilannetta. Miten toimia, ettei viimeinen lenkki pettäisi?

Hätärakettien valmistusvaatimukset perustuvat kansainvälisiin SOLAS-määräyksiin (Safety of Life at Sea). Määräykset on tehty ammatimerenkulkua varten, eikä erillisiä veneilyyn tarkoitettuja hätäraketteja valmisteta Suomen markkinoille. Raketin valmistaja takaa rakettien toimintakunnon kolme vuotta valmistuspäivästä, minkä jälkeen niitä ei enää hyväksytä ammattiliikenteeseen. Valmistuspäivä ja viimeinen ammattiliikenteen käyttöpäivä löytyvät rakettista. Rakettien on käytännössä todettu toimivan viimeisen käyttöpäivän jälkeenkin, joten veneilyn vapaaehtoisissa katsastusmääräyksissä raketit ovat voimassa valmistusvuoden lisäksi viisi seuraavaa vuotta. Pakollisia lakisääteisiä varusteita hätäraketit eivät veneilyssä ole.

Hätärakettien ABC

30 000 kandela, joka vastaa 30 000 kynttilän valoa. Tehokkaimmillaan raketti on luonnollisesti pimeällä, eikä sitä suuresta valotehosta huolimatta ole helppo havaita valoisaan aikaan. Laukaisun jälkeen raketille ei voi tehdä mitään, joten itse laukaisemiseen kannattaa keskittyä. Mikäli raketti laskeutuu palavana veteen, maalle tai veneeseen, valoa ei voi mitenkään sammuttaa. Laukaisusuunta kannattaa varmistaa kunnolla, ettei raketti putoa veneen sisälle, tai että sitä ei vahingossa laukaista veneen sisälle. Vuodenvaihteessa taivaalla näkyy useita hätäraketteja yhtä aikaa. Näiden todellinen vaara liittyy palavana maahan tulevien rakettien aiheuttamiin tulipaloihin, ei niinkään mahdollisessa todellisessa hätätilanteessa olevien avun saamisen viivästyminen.

Yhdellä hätäraketilla ei apua hälytetä. Ensimmäisen hätäraketin tarkoituksena on herättää mahdolliset muut vesillä liikkuvat ja saaristossa olevat. Ennen toisen raketin laukaisemista pidetään noin kymmenen minuutin tauko, jotta

Hätäraketteja on useita erilaisia.

Hätäraketit ammutaan käsistä, eikä niiden laukaisemiseen tarvita iletulitusrakettien tavoin tulentekovälineitä. Laukaisemisen jälkeen ajo-panos kuljettaa raketin muutamassa sekunnissa yli 300 metrin korkeuteen, jossa syttyy itse punainen merkkivalo. Merkkivalon laskeutumista hidastaa laskuvarjo, jonka varassa punaisena loistava valo leijaillee vähintään 40 sekunnin ajan hitaasti alaspäin. Tuulisella säällä laskuvarjo ei pysty pitämään merkkivaloa paikoillaan, vaan se leijaillee nopeasti pois laukaisupaikalta. Valotehoa hätäraketin punaisella valolla on vähintään

Hätäraketti laukaistaan vetämällä narusta tai erillisellä laukaisumekanismilla.

muut vesillä liikkujat olisivat valmiina havaitsemaan toisen raketin. Toisen raketin havainnoissa tulisi keskittyä suuntimaan se mahdollisimman tarkasti. Suuntimat ilmoitetaan merellä Meripelastuskeskukseen tai -lohkokeskukseen ja sisävesillä hätäkeskukseen, jossa ne yhdistetään hädässä olevien oletetuksi paikaksi. Mitä tarkemmat ilmoittajan antamat tiedot havaitsijan omasta paikasta ja raketin suuntimista ovat, sen paremmin ja nopeammin avun tarvitsija löydetään.

Hätärakettien kanssa myydään ja käytetään käsisoituja. Niiden käyttöikä on vastaava kuin varsinaisillakin hätäraketeilla. Käsisoihdun valo on puolet raketista, eikä soihdun valo ole korkealla taivaalla. Soihdun tarkoituksena onkin opastaa pelastajat hädässä olevan luokse. Soihdu sytytetään vasta, kun hädässä oleva havaitsee pelastajien olevan lähettyvillä.

Hätäraketti on huono keino hätäilmoituksen tekemiseen, sillä hätäraketin kautta välittyy vain

tieto mahdollisesta hätätilanteesta. Raketin avulla ei pysty kertomaan millaisesta hädästä on kyse, kuinka monta avuntarvitsijaa on, kuinka kiire avun saamisella on tai minkälaista apua tarvitaan. Hätäraketti käynnistää kuitenkin aina mittavan pelastusoperaation, joten turhaan raketteja ei kannata ampua. Hätäraketti saattaa kuitenkin olla se viimeinen vaihtoehto, kun muuta ei ole jäljellä.

Raketit kannattaa säilyttää veneessä pystyasennossa, jolloin raketin ajonapoksen ruuti ei pääse valahtamaan raketin toiseen laitaan. Talven ajaksi hätäraketit on hyvä tuoda sisälle, sillä kosteissa paikoissa säilytettyjen rakettien toimintavarmuus heikkenee. Lisäksi raketit ovat varkaiden suosiossa. Usein ilkeilytarkoituksella ammutut raketit ovat peräisin talvisäilytyksessä olevista veneistä. Jos raketit tuo sisälle, ne tulee säilyttää siten, etteivät ne vahingossakaan pääse kosketuksiin tulen tai lämmön kanssa.

Teksti: Jukka-Pekka Lumilahti

Kuvat: Markku Tamminen

Pelastusuinti ja pelastuslauttaan kiipeäminen ovat perustaitoja, jotka opetellaan heti vapaaehtoisien meripelastusuran alussa.

Yksi kesän tehtävistä lähestyy loppuaan. Pv Rautauoma on ottanut avustettavan veneen kylkihinaukseen, jonka avulla rantautuminen on helpompaa.

Markku Tamminen on pelastautunut Pv Rautauoman apuveneeseen ja odottaa apua syksyisessä harjoituksessa.

Söderskärin majakka on yksi Helsingin itäpuolisen saariston helmiä. Myös Pv Rautauoman miehistö käy partioajojen yhteydessä sillin tällöin majakalla.

Ensimmäiset lumet eivät vielä lopeta Pv Rautauoman kautta. Miehistölle lumisade tietää lumitöitä ennen vesille lähtemistä.

*Pv Rautauoman apuvene täytetään ilmalla tarvittaessa. Apu-
veneen ansiosta Rautauoman miehistö pääsee paikkoihin jonne
isolla veneellä ei olisi asiaa. Kuvat: Meripelastuskuvapalvelu*

Rajavartiolaitos pukeutuu sinivalkoiseen

Meripelastuksen johtava viranomainen Rajavartiolaitos vaihtaa alustensa värityksen sinivalkoiseksi. Uusi väritys paljastettiin helmikuun venemessuilla. Mallina sai toimia Rajavartiolaitokselle ensi vuonna valmistuva lähes satametriminen ulkovartiolaiva. Samalla Rajavartiolaitos käynnisti nimikilpailun uudelle vartiolaivalle. Kilpailuun voi osallistua toukokuuhun saakka osoitteessa www.raja.fi/nimilaivalle. Voittajalle on tiedossa kutsu uuden aluksen nimenantotilaisuuteen sekä kutsuvieraspurjehdukselle. Uuden laivan lisäksi Rajavartiolaitoksen suunnitelmissa on uusia myös muiden alustensa väritys. Rajavartiolaitoksen laivasto koostuu ulkovartiolaivojen lisäksi merivartioasemille sijoitetuista RIB-, partio- sekä rannikkovartioveneistä sekä erilaisista keliirikkoaluksista.

Rajavartiolaitos on merellinen yleisviranomainen, joka vastaa meripelastuksesta, huolehtii rajojen valvonnasta, merellisestä ympäristönvalvonnasta sekä monista muista viranomais-tehtävistä merellä. Rajavartiolaitos on myös ainoa viranomainen, jolla on kyky liikkua koko Suomen merialueella kaikkina vuorokauden ja vuodenaikoina. Veneiden ja laivojen lisäksi Rajavartiolaitoksella on käytössään helikoptereita ja lentokoneita. Meripelastuksessa Rajavartiolaitos suorittaa itse noin 70 prosenttia tehtävistä ja vapaaehtoiset meripelastajat noin 25 prosenttia. Maalla Rajavartiolaitos huolehtii rajatarkas-

tusten suorittamisesta, rajojen valvonnasta sekä osallistuu maanpuolustamiseen yhdessä Puolustusvoimien kanssa.

Uuden värityksen myötä Rajavartiolaitoksen alusten nykyinen, 1970-luvulta peräisin oleva vihreäharmaa väritys oranssilla vinoraidalla jää vähitellen historiaan.

Teksti: Jukka-Pekka Lumilahti

Kuvat: Rajavartiolaitos

Meripelastajan

mansikkapaikka

UUNISAARI

60°09'10 N, 24°57'10 E

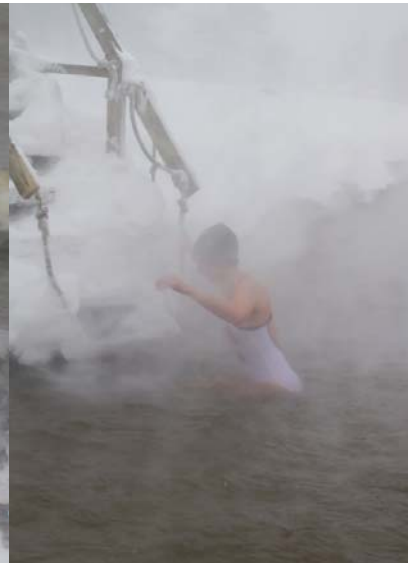
Helsingin edustalla, Merisataman ulkopuolella sijaitseva Uunisaari toimii kaupungin suojana mereltä puhaltavalle tuulelle ja aallokon pauhuille. Mari Kankaanranta löysi saaren yhtenä kuniina kesäpäivänä kun hän lastensa kanssa käveli pitkin Kaivopuiston rantoja. "Huomiomme kiinnittyi pienehköön, ihmisiä täynnä olevaan puuveneeseen. Päätimme ottaa riskin ja hypäsimme sen kyytiin", kertoo Mari ensi matkastaan Uunisaareen. Uunisaari osoittautuikin erinomaiseksi pienen budjetin rantalomakohteeksi. Saaren pohjoispuolen suojainen hiekkaranta oli lapsille kuin paratiisi, kun taas eteläpuolen sileät tyrskykalliot olivat täydellinen vastakohta hiekkarannalle. Ensikohtaamisen jälkeen Mari palasi lasten kanssa kerta toisensa jälkeen saarelle rentoutumaan.

Kesäisin Uunisaareen pääsee Merisatamasta lähtevällä vuoroveneellä, mutta omalla veneellä liikkuville rantautumispaikkoja ei ole. Laituripaikat on varattu vuoroveneille eikä sopivia kiinnityskohteitakaan kalliolla ole. Syksyisin Kaivopuiston ja Uunisaaren väliin uitetaan ponttonisilta, jonka avulla saareen kävely onnistuu helposti. Talvisin Uunisaari tarjoaa loistava lähtöpaikan Helsingin edustan jääseikkailulle. Uunisaarella toimii myös ympäri vuoden avoinna oleva kahvila-ravintola Uunisaari, jossa on mahdollisuus käydä myös tilaussaunassa. Uunisaaresta pääsee kävellen viereiseen Sirpalesaareen, josta löytyy yksi harvoista veneilijöille tarkoite-

tuista pizzerioista Helsingissä. Sirpalesaareen kalliolla on lisäksi yksi Helsingin perinteisimmistä kesäravintoloista. Nykyään se on avoinna nimellä Saari.

Porissa syntyneelle, mutta Huittisissa lapsuutensa viettäneelle Marille vesi on luonnollinen elementti. Yterin hiekkarantojen kasvattina vedestä tuli Marille suurempikin merkitys kuin hän aikoinaan osasi kuvitellakaan. Mari koulutti itsensä uimaopettajaksi ja kävi peruskurssien lisäksi lähes kaikki Suomen Uimaopetus- ja Hengenpelastusliiton tarjoamat kurssit. Marin

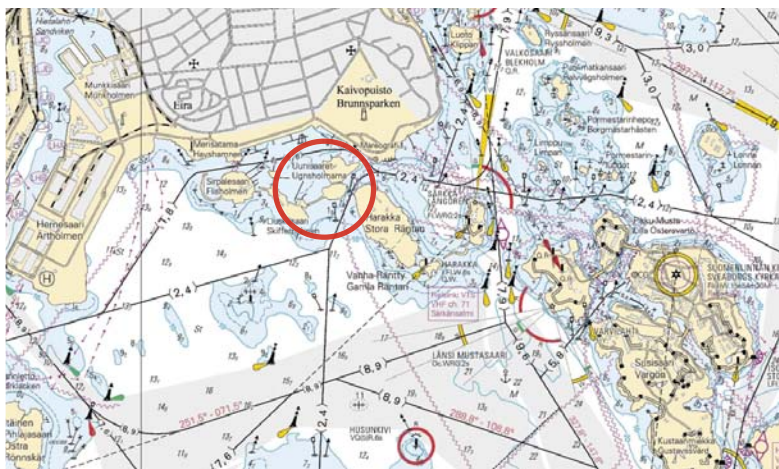

iloinen ja aikaansaava luonne huomattiin myös työrintamalla ja niinpä työura vei muun muassa Turussa toimivan kylpylähotelli Caribbean allasvastaavaksi. Uimaopettajana toimimisen aikana Mari tutustui myös avantouintiin. ”Päivän aikana saatoin olla altaassa kahdeksan tuntia ja opettaa sataa kahdeksakymmentä lasta. Avannossa käynti antoi sopivan euforisen tilan, jonka avulla työpäivät jaksoi lävitse”, kertoo Mari.

Vuonna 2010 Marin nykyisen miehen naapuri kuuli Marin intohimosta veteen ja päätti ottaa selvää kiinnostaisiko Maria vapaaehtoinen meripelastus. ”Uusi harrastus kuulosti mielenkiintoiselta, sillä en ollut koskaan aiemmin veneillyt”, muistelee Mari ajatuksiaan meripelastuksesta. ”Miehistörakennuksen kastajaisissa tutustuin ensi kertaa Matosaaren meripelastusasemaan ja hetkeä myöhemmin olinkin jo mukana pelastusvene Nihdillä keskellä hernerokkasumua.

Oli kiehtovaa kuinka sumun seasta löytyneiltä veneiltä käytiin kysymässä onko heillä kaikki hyvin” jatkaa Mari. Nykyisin Mari toimii Helsingin Meripelastusyhdistyksen pelastusveneillä kansimiehenä ja on mukana myös koulutustiimissä.

Uunisaaari on myös osa Vapaaehtoisen Meripelastuksen historiaa Helsingissä. Helsingin Meripelastusyhdistyksen edeltäjä ylläpiti saarella meripelastusasemaa 1930-luvulla. Aseman tarkoitus oli auttaa hädässä olevia uimareita ja järjestettiin pä aseamalla uimakouluja. Vuonna 2007 Helsingin Meripelastusyhdistys järjesti yhdessä Meripelastusasema 1:n ja SMPS Espoon meripelastajien kanssa valtakunnalliset meripelastustaitokilpailut Merisatamassa. Uunisaaaren ravintolassa toimi kilpailujen maali, ja itse kilpailutehtävät suoritettiin saaren lähistöllä. Samassa ravintolassa jaettiin myös kilpailun palkinnot. Kolmannen kerran yhdistyksen ja Uunisaaaren tiet kohtasivat vuonna 2012, yhdistyksen täyttäessä 50-vuotta. Saaren ravintolassa järjestettiin tuolloin juhlavuoden virallinen iltajuhla.

©Liikennevirasto 2012.

Teksti: Jukka-Pekka Lumilahti

Kuvat: Markku Tamminen

ABC för raketer

Nödraketen avfyras för hand ovanför ansiktet.

Redan för flere år sedan skulle en ny täckt räddningsbåt anlända till Helsingfors. Den skulle ersätta den tidigare använda RB Nihti. Nu ligger det dock en helt annan typ av båt vid Maskholmens brygga, en PV230 ännu utan namn. Hur hamnade man här?

När andra alternativ inte längre står till buds förlitar man sig på raketer. Raketen fungerar i nästan alla förhållanden. En felanvänd raket kan försämra nödsituationen. Hur skall man göra så att den sista länken inte brister?

Tillverkningsbestämmelserna för nödraketer baserar sig på internationella SOLAS-bestämmelser (Safety of Life at Sea). Bestämmelserna har gjorts för handelssjöfart och speciella båt-

raketer tillverkas inte för den finska marknaden. Raketens tillverkare garanterar raketernas funktionsduglighet tre år från tillverkningsdatum, varefter den inte mera kan godkännas i yrkestrafik. Tillverkningsdatum samt sista användningsdagen i yrkestrafik finns stämplade på raketten. Raketerna har i praktiken visat sig fungera också efter den sista användningsdagen så i de frivilliga besiktningsbestämmelserna för fritidsbåtar är raketerna godkända fem år efter tillverkningsåret. Lagstadgade och obligatoriska är nödraketerna inte i fritidsbåtar.

Nödraketerna avfyras för hand och för avfyrandet behövs inte tändstickor eller tändare som med fyrverkeripjäser. Efter avfyrandet skjuter drivpatronen raketten på några sek-

Nödraketen syns bäst i mörker men den kan användas också under den ljusa tiden.

under till över 300 meters höjd, där det egentliga röda signalljuset tänds. Signalljusets fall bromsas av en fallskärm som gör att det röda ljuset långsamt dalar nedåt i minst 40 sekunder. I blåsig väder förmår fallskärmen inte hålla ljuset på plats utan det driver snabbt bort från avskjutningsplatsen. Ljuseffekten i det röda ljuset i en nödraket är minst 30 000 candelor vilket motsvarar ljuset från 30 000 stearinljus. Effektivast är raketen naturligtvis i mörkret och den är inte lätt att varsebli under den ljusa tiden trots sin stora ljuseffekt. Efter avfyrandet kan man inte göra något åt raketen så det lönar sig att koncentrera sig på själva avfyrandet. Om raketen landar i vattnet, på land eller i båten medan den ännu brinner kan den inte släckas på något sätt. Det lönar sig att försäkra sig noggrant om riktningen vid avfyrandet så att raketen inte faller i båten eller att den av misstag avfyras in i båten. Vid nyår syns flera nödraketer samtidigt på himlen. Faran med dessa har mera att göra med eldsvådor förorsakade av raketer som brinner när de når marken och mindre med att de som eventuellt är i en verklig nödsituation får försenad hjälp.

Med en raket tillkallar man inte hjälp. Avsikten med den första raketen är att påkalla uppmärksamhet hos de andra som rör sig på havet och i skärgården. Före avfyrandet av den andra raketen håller man en ca tio minuters paus så att de andra på havet är färdiga att observera den andra raketen. Vid observationen av den andra raketen bör man koncentrera sig på att observera bäringen så noggrant som möjligt. Bäringarna meddelas till Sjöräddningscentralen eller undercentralen och på insjöarna till alarmcentralen där de sammanställs till en antagen position för de nödställda. Desto noggrannare uppgifterna om den egna platsen och bäringen till raketen är desto bättre och snabbare hittas den som behöver hjälp.

Med nödraketerna säljs och används handbloss. Deras användningstid är den samma som för de egentliga nödraketerna. Handblossets ljus är hälften av raketens och blossets ljus står inte högt på himlen. Meningen med blosset är att vägleda räddarna till den nödställda. Blosset tänds först när den nödställda ser att räddarna är nära.

Nödraketen är ett dåligt sätt att skicka ett alarm, för nödraketen förmedlar endast ett meddelande om en eventuell nödsituation. Med raketen kan man inte meddela hurdan nöd det är fråga om, hur många nödställda det finns, hur bråttom det är med hjälpen eller hurdan hjälp som behövs. Nödraketen utlöser dock alltid en stor räddningsoperation så i onödan lönar det sig inte att avfyras raketer. Men nödraketen kan vara det sista alternativet när andra inte mera står till buds.

Det lönar sig att förvara raketer vertikalt (bild) så att krutet i raketens drivpatron inte kommer åt att sätta sig på raketens ena sida. Till vintern är det bra att ta in raketer för funktionssäkerheten avtar för raketer som förvarats på ett fuktigt ställe. Dessutom är raketer ett begärligt byte för tjuvar och nödraketer som används för falska alarm kommer ofta från båtar på vinterförvaring. Om raketer förvaras inne bör man förvara dem så att de inte ens av misstag kan komma i kontakt med eld eller värme.

Text: Jukka-Pekka Lumilahti

Bilder: Markku Tamminen

. LP72

Hätämerkinantoharjoitus

Lauantaina 9.3.2013 klo 11-15 Helsingin Laajasalossa,
Matosaaren meripelastusasemalla

Nödsignalöving

Lördagen den 9.3.2013 kl 11-15 i Helsingfors
på Maskholmens räddningsstation

Helsingin Meripelastusyhdistys järjestää SMPS Espoon Meripelastajien ja Laajasalon VPK:n kanssa kaikille veneilijöille tarkoitetun hätämerkinantoharjoituksen.

Harjoituksessa voi ampua luvallisesti ja osaavien kouluttajien avustuksella punaisia hätäraketteja, punaisia käsisoihtuja, oransseja merkkisavuja, valopistoolin punaisia ammuksia ja kynäraketteja.

Ammuttavat raketit tarkastetaan ennen ampumista järjestäjien toimesta. Vuoden 2013 harjoituksessa ammuttavien rakettien täytyy olla valmistettu 2006-2013.

Helsingin Meripelastusyhdistyksen, jonkun muun meripelastusyhdistyksen tai Trossijäsenille osallistuminen on ilmaista, muille se maksaa 30 €.

Lisätietoja ja ilmoittautumiset: www.hmpy.fi